

„Jít s mým příjmením k divadlu byla drzost.“

Noc na Karlštejně. Divácky oblíbený muzikál je nyní největším tahákem Východočeského divadla. Charismatického císaře Karla IV. ztvárňuje hostující Petr Štěpánek.

Gabriela Gregorová
redaktorka MF DNES

PARDUBICE Muzikál, kde se setkávají osobnosti našich dějin, se do oblasti Kunětické hory vrátil po patnácti letech. Reprízy známého příběhu o tom, že láska je nad všechny zákony, budou pod hradem k vidění v první dekádě července i poslední víkend v srpnu, pak se přesunou do interiéru divadla. Pod vedením režiséra Petra Novotného roli Karla IV. nastudoval herec Petr Štěpánek.

„Kunětickou horou jsem doslova uchváten. Byl tento kraj trochu znám, tady jsem poprvé. A jsem moc rád, že jsem se tu mohl etablovat a že hrajeme právě v tomto prostředí,“ říká Petr Štěpánek, pro nějž se rozhodně nejedná o první setkání s Nocí na Karlštejně. Kdysi totiž v kladenském divadle ztvárnil roli Peška, v novém tisíciletí už císaře Karla IV. hrál v alternaci s Radoslavem Brzobohatým a Pavlem Rímským ve verzi, kterou v letech 2004-2018 uvádělo Hudební divadlo Karlín.

Vysvětlíte mi, prosím, jako hereckému laikovi: Je možné po tolika letech ve stejné roli a při zkoušení se stejným režisérem objevit kromě jiných kolegů něco nového?

Pokáždě! Kdyby se v tom nedalo najít něco nového, rozhodně bych to nedělal. Každá zkouška, premiéra i reprízy představení mají v sobě něco malinko jiného. I když jsou text i situace pevně dané, vždycky všechno funguje trochu jinak, zvlášť když se hraje venku. Řekl bych, že Noc na Karlštejně je kultovní věc. Navíc Karel Svoboda k tomu napsal kongeniální muziku, ta je nevidaná! Všichni ten příběh znají a mají rádi.

Právě. Všichni ten příběh znají, televize jej reprizuje několikrát do roka. Není pak pro tvůrce i herce trochu limitující, že divák bude očekávat konkrétní situace, hlášky a neubrání se srovnání třeba s televizní verzí?

Myslím si, že ne. Text je napsaný tak, že já ho nemůžu vzít, značkat a udělat něco jiného. To nejde. A pak... to by se nemohl hrát třeba ani Shakespeare, protože by se mohlo říct, že už ho všichni znají, tak proč to dělat znovu. Vždycky přijde nějaká nová generace, nový impuls. Jsem moc rád, že tady v Pardubicích není ten impuls takový, že bychom Podkalského film nějakým způsobem shazovali nebo předělávali. Respektujeme ho. A navíc jsem přesvědčený, že teď po té strašné době, kterou jsme si prožili, je takové poholení v podobě Noci na Karlštejně nutné.

Jak došlo k vaší spolupráci s Východočeským divadlem? Co je v takové nabídce pro vás nejzajímavější, abyste si řekl Ano, do toho jdou?

S pardubickým divadlem spolupracuji již podruhé. Je to asi dvacet let, co mě oslovil režisér František Laurin, jestli bych nechtěl hostovat v Albeho hře Všechno je v zahradě. Já byl tehdy rád, že mi nabídl právě

Petr Štěpánek Role Karla IV. herce provází už řadu let, nejprve ji ztvárňoval v Hudebním divadle Karlín, nyní ve Východočeském divadle Pardubice. Noc na Karlštejně měla svou premiéru před týdnem na Kuřice. Foto: archiv VČD

roli Jacka. A při zkoušení jsem byl tenkrát mile překvapený kvalitou herců a celého personálu, kteří v divadle byli. I to byl kromě titulu Noc na Karlštejně důvod, abych na nabídku kývl. A musím říct, že ta zmiňovaná kvalita zde vydržela doteď.

S pardubickým divadlem je vaše rodina dost provázána. Váš tatínek Zdeněk tu vystoupil s ochotníky, pro vaši sestru Janu bylo dokonce prvním angažmá po škole, strávila zde šest let. Byl jste tu za ní někdy?

Na Janu jsem se tu nikdy podívat nechtěl. Zato jsem byl v okolí. Málo se ví, že my pocházíme kousek od Pardubic, ze Starého Mateřova, kde žili dva bratři. Jeden, ten mateřovský, zdědil grunt, ten druhý byl můj děda.

Jaké bylo vaše dětství?

Nádherné. Moc rád vzpomínám na všechny ty chvíle, kdy k nám chodili otčovi kolegové. Tehdy jsem zjistil jednu zajímavou věc. Čím větší osobnosti je člověk - a je jedno, jestli je to herec, lékař, vědec, výtvarník - tím je skromnější a pokornější. Dám příklad. Když byl u nás na obědě Hugo Haas, působil tak, že jsem ho vnímal jako hodně milého strejdu, nebyl v mých očích žádný bůh nebo hvězda. Tak se vůbec nechoval.

Když jsme u kolegů vašeho otce, potožná i u něj samotného, jak jste hodnotil seriál Bohéma, který se prvorépublikovými herci zabýval a řadu z nich vykreslil v nepříliš lichotivém světle?

Fakta Petr Štěpánek (1948)

Jeho herecké kofeny sahají až k pradědečkovi, kterým byl údajně Jan Nepomuk Štěpánek, jeho otcem byl slavný herec Zdeněk Štěpánek. Divadlu, filmům a seriálům se věnoval i jeho sourozenci Jana a Martin. Po absolvování studia na DAMU v roce 1970 nastoupil Petr Štěpánek do angažmá v Národním divadle Praha, kde působil až do roku 1993. Poté spolupracoval s Hudebním divadlem Karlín, s Městskými divadly pražskými, s Divadlem Ungelt a nejnověji se Studiem Dva. Zde hraje v inscenaci Vzpomínky zůstanou či Misery, ve kterých se potkává se svou manželkou Zlatou Adamovskou. Známý je i z mnoha televizních filmů a pohádek (Zlodi v Polně, Tajemství staré bambitky, Chytit vítr, Zlatovláska nebo Sjezd abtinentů). Patří i mezi vyhledávané seriálové herce (Ohnivý kuře, Gymbel s (ručením omezeným, Atentát, Nemocnice na kraji města po dvaceti letech...).

Zdroj: Studio Dva

Bohéma je pro mě jedna z nejmůdnějších kapitol současné dramatiky. Česká televize z těch kumštůřů a z toho obedi, které určitě bylo velice nebezpečné, udělala bulvár. Autoři naprosto překrucovali fakta a ty lidi podali takovým pohledem, že to ani nechci komentovat. Chvilku to vypadalo, že jim ten seriál razíme a nespatří světlo světa. Bohužel to nevyšlo. Ani nám to nedali dopředu číst. Vezměte si, že tam vystupují naši rodinní příslušníci včetně

ně sestry Jany, a my jsme o nich nemohli říct nic pozitivního, jakkoli se k nim pozitivně vyjádřím. Když vám někdo tvrdí, že není nutné text připomínkovat, tak to už něčím smrdí. A je to velká škoda. Téma okupace a prvorépublikových herců je totálně vymáčené a bude trvat patnáct dvacet let, než někdo udělá nějakou sondu do životů tehdejších herců. Na herce vždycky bylo vidět nejvíce, ale vykreslit to, co prožívali, stylem, jaký použila Česká televize... A konkrétně jak podali tátu... Je to smutné.

Když někdo odmalička žije v tak divadelním prostředí jako vy, má už automaticky dané, že se profesně vydá stejným směrem? Kdepak, to vůbec nebylo dané. Naopak, to byla ode mě nehorázná drzost začínat se jménem Štěpánek v divadle. Já byl po Janě a Martinovi už třetí. Když jsem končil DAMU, rovnou mě oslovili z Národního divadla a já si říkal: Vždyť to není možné, akorát budu dělat tátovi ostudu... Dokonce jsem chvíli uvažoval, že si změním příjmení a vezmu si mámino dívčí. Ne proto, že bych se za „Štěpánka“ styděl, ale nechť jsem být s otcem spojen. Každý si myslí, že vám to automaticky otevírá cestu, ale opak je pravdou. Na jevišti vám nepomůže nikdo a nic, a můžete mít sebelepší a sebeznámější jméno. Tam jste sama za sebe. A buď to jde, nebo ne.

S jakými pocity jste tehdy do Národního divadla přicházel? Já bych ve vaší situaci měla s promi nutím hodně stažený zadek...

Říkáte to správně. Ze všech těch strýčků a tetiček se najednou stali kolegové a kolegyně. Dnes už můžu říct nahlas, že někteří dokonce žálili, byť byli třeba o dvě generace starší.

Jak dlouho trvalo, než jste získal pocit, že se síly vyrovnaly?

Síly se nevyrovnaly nikdy, to nejde. Pokud někdo řekne, že je hotový herec, tak lze a měl by okamžitě skončit.

Proč jste ze Zlaté kapličky po téměř čtvrtstoletí v roce 1993 odešel?

Odpověď je velice jednoduchá. Divadlo vás má těšit a nějakým způsobem naplňovat. A tehdejší skvadra, která tam přišla, začala dělat divadlo trochu jinak, trochu jako underground. Přiznám se, že já jsem šťastný, když divák vychází z divadla a říká: Okamžitě se sem musíme vrátit! Nemám rád, když někdo po představení hrozí pěstíčkou a rozšíří pověst typu Radši tam nechoďte! Tak se divadlo dělat nesmí.

V té době vás Národní divadlo opustilo tímto způsobem dost. Luděk Munzar, Jana Hlaváčová, Vladimír Brabec...

Já byl myslím dvacátý nebo čtrnáctý. To se prostě jednou ráno probudíte a řeknete si: Už ne...

Sledujete, jakým směrem se ve Zlaté kapličky ubírají teď?

Musím objektivně říct, že jsem tam viděl překrásné představení, a tím byla Kytice. A pak jsem tam viděl jiné představení, protože mi bylo řečeno, že je výborné, ale já jsem trpěl. Nechtěl to moc komentovat, ale jen řeknu, že divadlo za to nemůže, může za to jeho náplň. Ale ono to přebolí, věřím, že přijde jiná generace a zase začne dělat hezké divadlo.

Chtěl byste s divadlem začínat v této době?

Myslíte jako mladý?

Přesně tak.

Ne, v žádném případě, protože doba se hodně proměnila. Soubory se rozpadly, týmy, které vedl režisér nebo dramaturg, jsou dnes úplně někde jinde. Dnes se preferuje spíš stagionová práce, kdy se sejdou různí herci a vždycky mezi nimi musí být jedno výrazné jméno, které přiláká diváky. A to je blbost. Krásné představení je totiž vždycky výsledkem týmové práce.

V několika inscenacích se setkáváte se svou ženou Zlatou Adamovskou. Texty těchto her si vyhledáváte sami, nebo vám je někdo přinese? Co jsem měla možnost vidět, skvěle vám to totiž jako dvojici sedí.

Možná by i šlo, že bych dokázal najít zajímavý text, ale přiznám se, že na hledání nemám čas. S těmi texty nejvíce přichází producent studia Dva Michal Hrubý, on je ten, který hledá texty, jež budou dokonale vyhovovat konkrétním hercům. A to je to nejkrásnější, co může být, totiž když vám někdo najde text takřka jako na tělo.

Jaké jsou vaše pracovní plány do budoucna?

Je toho dost. V době, kterou jsme si všichni prožili, jsem si do svého diáře psal práci a termíny obyčejnou tužkou, o to snáze se mi pak mazalo. Teď už konečně začínám psát propiskou. Ale dokud nezačnu pracovat na něčem novém, tak o tom moc nemluvíme, protože nikdy nevíte, jestli to opravdu klapne, nebo bude potřeba zase gumovat...